

Czwartek 23 czerwiec 2005

Artykuł 27

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wejdzie w życie dwudziestego dnia po jego publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

P6_TA(2005)0256

Dostęp do pomocy zagranicznej Wspólnoty ***I

Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostępu do pomocy zagranicznej Wspólnoty (COM(2004)0313 — C6-0032/2004 — 2004/0099(COD))

(Procedura współdecyzji: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2004) 0313) ⁽¹⁾,
- uwzględniając art. 251 ust. 2 oraz art. 179 Traktatu WE, zgodnie z którymi projekt został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C6-0032/2004),
- uwzględniając art. 51 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju oraz opinię Komisji Spraw Zagranicznych (A6-0182/2005);

1. zatwierdza po poprawkach projekt Komisji;
2. zwraca się do Komisji o ponowne przedłożenie mu sprawy w przypadku uznania za stosowne wprowadzenia znaczących zmian do projektu lub też zastąpienia go innym tekstem;
3. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

⁽¹⁾ Dotychczas nieopublikowany w Dzienniku Urzędowym.

P6_TC1-COD(2004)0099

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 23 czerwca 2005 r w celu przyjęcia rozporządzenia (WE) nr .../2005 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostępu do pomocy zagranicznej Wspólnoty

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 179 i 181A,

uwzględniając wniosek Komisji,

Czwartek 23 czerwiec 2005

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie z procedurą ustanowioną w artykule 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Praktyka bezpośredniego lub pośredniego wiązania udzielanej pomocy z zakupem towarów i usług za środki otrzymane w ramach tej pomocy w kraju ofiarodawcy pomocy zmniejsza jej skuteczność i jest niezgodna z polityką popierania rozwoju w krajach biednych. Odejście od wiązania pomocy nie powinno być traktowane jako cel sam w sobie, ale jako narzędzie dla wzbogacenia innych elementów walki z ubóstwem, takich jak własność, integracja regionalna i wzmacnianie potencjału, z **naciskiem na wzmacnianie pozycji lokalnych i regionalnych dostawców towarów i usług w krajach rozwijających się**.
- (2) W marcu 2001 r. Komitet Pomocy Rozwojowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD/DAC) przyjął „Zalecenie dotyczące odejścia od wiązania oficjalnej pomocy rozwojowej dla krajów najmniej rozwiniętych” ⁽³⁾. Państwa Członkowskie przyjęły te zalecenia, a Komisja uznała ideę tego zalecenia za wytyczne dla pomocy wspólnotowej.
- (3) 14 marca 2002 r. Rada ds. Ogólnych obradująca jednocześnie z Radą Europejską w Barcelonie przygotowując się do Międzynarodowej Konferencji na temat finansowania rozwoju, zwołanej na 18-22 marca 2002 r. w Monterrey, stwierdziła, że Unia Europejska (UE) będzie „wprowadzać w życie zalecenia DAC dotyczące niewiązania pomocy dla krajów najmniej rozwiniętych i kontynuować dyskusje na temat dalszego odchodzenia od wiązania pomocy bilateralnej. UE rozważy również podjęcie kroków zmierzających do dalszego odchodzenia od wiązania pomocy wspólnotowej, utrzymując jednocześnie istniejący system preferencji cenowych w ramach UE-AKP”.
- (4) 18 listopada 2002 r. Komisja przyjęła komunikat do Parlamentu Europejskiego i do Rady zatytułowany „Odejście od wiązania: czynnik zwiększający skuteczność pomocy”. Komunikat ten przedstawiał poglądy Komisji w tej sprawie, a także możliwe opcje wprowadzania w życie wspomnianego wyżej zobowiązania barcelońskiego w ramach systemu pomocy UE.
- (5) We Wnioskach dotyczących odejścia od wiązania pomocy z dnia 20 maja 2003 r. Rada podkreśliła konieczność dalszego odchodzenia od wiązania pomocy wspólnotowej. Zgodziła się na warunki przedstawione we wspomnianym wyżej komunikacie i zdecydowała się na wybór proponowanych opcji.
- (6) W dniu 4 września 2003 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie powyższego komunikatu Komisji ⁽⁴⁾ odnotowana została potrzeba dalszego odejścia od wiązania pomocy wspólnotowej. W rezolucji tej poparte zostały warunki określone w tym komunikacie i wyrażono zgodę na zaproponowane opcje. Podkreślono potrzebę dalszej dyskusji zmierzającej do większego ograniczenia wiązania pomocy w oparciu o dalsze badania i udokumentowane propozycje **oraz dobitnie wezwano do jasnego preferowania współpracy lokalnej i regionalnej, przy jednoczesnym nadaniu priorytetu — w ustalonej kolejności — dostawcom z państwa przyjmującego, sąsiednich państw rozwijających się oraz innych państw rozwijających się, w celu wsparcia wysiłków krajów otrzymujących pomoc nakierowanych na wzmocnienie produkcji własnej na poziomie krajowym, regionalnym, lokalnym i rodzinnym, a także działań zmierzających do poprawy dostępności i dostępu do środków spożywczych oraz podstawowych usług odpowiadających miejscowym zwyczajom i systemom produkcji oraz handlu**.
- (7) Dla określenia dostępu do wspólnotowej pomocy zagranicznej należy zwrócić uwagę na kilka elementów. Kryteria kwalifikujące określające dostęp osób są zawarte w artykule 3. Reguły określające **angażowanie ekspertów** i pochodzenie towarów i materiałów nabywanych przez osoby kwalifikujące się są zawarte w **artykułach odpowiednio 4 i 5. Definicja** i warunki wprowadzania w życie zasady wzajemności są zawarte w artykule 6. Odstępstwa i ich zastosowanie są określone w artykule 7. Przepisy szczególne dotyczące operacji finansowanych przez organizacje międzynarodowe lub organizacje regionalne, lub współfinansowane przez państwa trzecie, są określone w artykule 8. Przepisy szczególne dotyczące pomocy humanitarnej są określone w artykule 9.

⁽¹⁾ Dz.U.C 157 z 28.6.2005, str. 99.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 23 czerwca 2005 r.

⁽³⁾ Raport OECD/DAC za rok 2001, 2002, Tom 3, Nr 1, str. 46.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 76 E z 25.3.2004, str. 474.

Czwartek 23 czerwiec 2005

- (8) Dostęp do wspólnotowej pomocy zagranicznej jest określony w podstawowych aktach regulujących pomoc zagraniczną, wraz z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽¹⁾ („rozporządzenie finansowe”). Zmiany dokonane przez to rozporządzenie w dostępie do pomocy wspólnotowej wymagają zmian we wszystkich tych aktach **prawnych**. **Wszystkie** zmiany wszystkich podstawowych aktów prawnych mających tu zastosowanie są wykazane w załączniku I do niniejszego rozporządzenia.
- (9) **Przy udzielaniu zamówień w oparciu o instrumenty wspólnotowe, szczególną uwagę należy zwrócić na poszanowanie międzynarodowych ustaleń z zakresu podstawowych standardów pracy Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), np. konwencji dotyczących prawa zrzeszania się i rozwiązywania sporów zbiorowych, zniesienia pracy przymusowej, eliminacji dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu, a także eliminowania najgorszych form pracy dzieci.**
- (10) **Przy udzielaniu zamówień w oparciu o instrumenty wspólnotowe, szczególną uwagę należy zwrócić na przestrzeganie następujących międzynarodowych konwencji z zakresu ochrony środowiska: Konwencja o ochronie różnorodności biologicznej z 1992 r., Protokół z Kartageny o bezpieczeństwie biologicznym z 2000 r. oraz Protokół z Kioto do Konwencji Ramowej ONZ w sprawie zmian klimatu z 1997 r.**

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zakres

Niniejsze rozporządzenie ustala zasady dostępu przez zainteresowane strony do instrumentów pomocy zagranicznej Wspólnoty finansowanych z budżetu ogólnego Unii Europejskiej i wymienionych w załączniku I.

Artykuł 2

Definicja

Dla interpretacji terminów używanych w niniejszym rozporządzeniu, należy się odnieść do rozporządzenia finansowego i do rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r.⁽²⁾ ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia finansowego.

Artykuł 3

Kryteria kwalifikujące

1. Udział w procedurach przetargowych lub w przyznawaniu umów z dotacji finansowanych w ramach instrumentu wspólnotowego jest otwarty dla wszystkich osób prawnych mających siedzibę w Państwach Członkowskich Wspólnoty Europejskiej lub mających siedzibę w oficjalnych krajach kandydujących, uznanych za takie przez Wspólnotę Europejską, lub obywateli Państw Członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego.
2. Udział w procedurach przetargowych lub w przyznawaniu umów z dotacji finansowanych w ramach instrumentów wspólnotowych o zasięgu tematycznym, zgodnie z definicją zawartą w części A załącznika I jest otwarty dla wszystkich osób prawnych będących obywatelami krajów rozwijających się, zgodnie z listą Komitetu Pomocy Rozwojowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD/DAC) zawartą w załączniku II, a ponadto dla tych osób prawnych, które kwalifikują się na podstawie odpowiedniego instrumentu.
3. Udział w procedurach przetargowych lub w przyznawaniu umów z dotacji finansowanych w ramach instrumentów wspólnotowych o zasięgu geograficznym, określonych w części B załącznika I jest otwarty dla wszystkich osób prawnych będących obywatelami krajów rozwijających się, zgodnie z listą OECD/DAC zawartą w załączniku II, i które są wyraźnie wymienione jako kwalifikujące się, a ponadto dla tych osób prawnych, które są już określone jako kwalifikujące się na podstawie odpowiedniego instrumentu.
4. Udział w procedurach przetargowych lub w przyznawaniu umów z dotacji finansowanych w ramach instrumentów wspólnotowych jest otwarty dla wszystkich osób prawnych będących obywatelami wszystkich pozostałych krajów poza wymienionymi w ustępach 1, 2 i 3 niniejszego artykułu, pod warunkiem, że na podstawie **artykułu 6** został ustalony wzajemny dostęp do ich pomocy zagranicznej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 1.

Czwartek 23 czerwiec 2005

5. **Udział** w procedurach przetargowych lub w przyznawaniu umów z dotacji finansowanych w ramach instrumentów wspólnotowych jest otwarty dla organizacji międzynarodowych.

6. Powyższe nie wyklucza kategorii organizacji, które mogą zostać zakwalifikowane do jakiegokolwiek umowy, oraz nie ma wpływu na przepisy stanowiące odstępstwo, przewidziane w artykule 114 ust. 1 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 4

Eksperci

Wszyscy eksperci zaangażowani przez oferentów określonych w art. 3 i 8 nie podlegają żadnym ograniczeniom w kwestii obywatelstwa. Niniejszy artykuł nie stanowi uszczerbku dla wymogów jakościowych i finansowych określonych w przepisach wspólnotowych dotyczących zamówień publicznych.

Artykuł 5

Reguły pochodzenia

Wszelkie dostawy i materiały zakupione w ramach umowy finansowanej z instrumentów Wspólnoty muszą pochodzić ze Wspólnoty lub kraju kwalifikującego się na podstawie **artykułów 3 i 7** niniejszego rozporządzenia. Dla celów niniejszego rozporządzenia pojęcie „pochodzenie” jest określone w odpowiednich przepisach Wspólnoty dotyczących pochodzenia dla potrzeb organów celnych.

Artykuł 6

Wzajemność wobec państw trzecich

1. Wzajemny dostęp do pomocy zagranicznej **Wspólnoty** winien zostać zapewniony krajowi, który spełnia warunki artykułu 3 ust. 4, ilekroć taki kraj zapewni kwalifikowanie się na równych zasadach Państwom Członkowskim Unii Europejskiej **i zainteresowanemu krajowi otrzymującemu pomoc.**

2. Zapewnienie wzajemnego dostępu do pomocy zagranicznej **Wspólnoty** winno być oparte na porównaniu między UE a innymi darczyńcami i powinno **mieć miejsce** na poziomie **sektorowym**, zgodnie z kategoriami określonymi przez OECD/DAC, lub **krajowym, zarówno jeśli dany kraj jest dawcą, jak też odbiorcą** pomocy. Decyzja o przyznaniu takiej wzajemności krajowi darczyńcy powinna być oparta na przejrzystości, spójności i proporcjonalności pomocy przyznawanej przez tego darczyńcę, zarówno pod względem jakości, jak i wielkości pomocy.

3. Wzajemny dostęp do pomocy zagranicznej **Wspólnoty** powinien zostać ustalony na podstawie konkretnej decyzji dotyczącej danego kraju lub danej grupy regionalnej krajów. Taka decyzja powinna zostać przyjęta zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽¹⁾ na podstawie procedur dotyczących danego instrumentu i przez odpowiedni komitet odpowiedzialny za ten instrument. **Prawo Parlamentu Europejskiego do regularnego otrzymywania informacji, stosownie do postanowień art. 7 ust. 3 tej decyzji, powinno być w pełni przestrzegane.** Taka decyzja powinna obowiązywać przez okres co najmniej jednego roku.

4. Wzajemny dostęp do pomocy zagranicznej **Wspólnoty w krajach najmniej rozwiniętych określonych w Załączniku II** zostanie automatycznie przyznany państwom trzecim wymienionym w **Załączniku III.**

5. Kraje otrzymujące pomoc będą **konsultowane w drodze procedury opisanej w ustępach 1, 2 i 3.**

Artykuł 7

Odstępstwa od kryteriów kwalifikujących i reguł pochodzenia

1. W należycie uzasadnionych wyjątkowych przypadkach Komisja może rozszerzyć uprawnienia na osoby prawne z państw niekwalifikujących się na podstawie artykułu 3.

2. W należycie uzasadnionych wyjątkowych przypadkach, Komisja może zezwolić na zakup dostaw i materiałów pochodzących z krajów niekwalifikujących się na podstawie artykułu 3.

⁽¹⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

Czwartek 23 czerwiec 2005

3. Odstępstwa na podstawie ustępów 1 i 2 mogą być uzasadnione niedostępnością towarów i usług na rynkach krajów, o których jest mowa, koniecznością natychmiastowego działania lub tym, że stosowanie kryteriów kwalifikacji uniemożliwiłoby realizację projektu, programu lub działania, lub znacznie utrudniłoby ich realizację.

Artykuł 8

Operacje, w których biorą udział instytucje międzynarodowe lub **współfinansowanie**

1. We wszystkich przypadkach, gdy fundusze Wspólnoty są wykorzystywane w operacjach wdrażanych przez organizacje międzynarodowe, uczestnictwo w odpowiednich procedurach zawierania umów **powinno** być otwarte dla wszystkich osób prawnych, które kwalifikują się na podstawie artykułu 3, a także dla wszystkich osób prawnych, które kwalifikują się zgodnie z regulaminem takiej organizacji. Należy zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie równego dostępu wszystkim *dawcom*. Takie same reguły dotyczą dostaw, materiałów **i ekspertów**.

2. We wszystkich przypadkach, gdy fundusze Wspólnoty są wykorzystywane w operacjach współfinansowanych przez państwo trzecie, pod warunkiem zapewnienia wzajemności zgodnie z artykułem 6, lub przez organizację regionalną, **albo Państwo Członkowskie**, uczestnictwo w odpowiednich procedurach zawierania umów winno być otwarte dla wszystkich osób prawnych, które kwalifikują się na podstawie artykułu 3, a także dla wszystkich osób prawnych **kwalifikujących się na mocy przepisów** tego państwa **trzeciego, organizacji regionalnej lub Państwa Członkowskiego**. Takie same reguły dotyczą dostaw towarów, materiałów **i ekspertów**.

3. **W odniesieniu do operacji pomocy żywnościowej zastosowanie niniejszego artykułu ograniczone jest do operacji nagłych.**

Artykuł 9

Pomoc humanitarna **i organizacje pozarządowe**

1. Postanowienia niniejszego artykułu 3 nie dotyczą kryteriów kwalifikacji ustalonych dla wyboru beneficjentów dotacji w przypadku pomocy humanitarnej, w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. w sprawie pomocy humanitarnej ⁽¹⁾, **a także w przypadku pomocy dostarczanej bezpośrednio przez organizacje pozarządowe w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 1658/98 z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie współfinansowania działań wraz z europejskimi pozarządowymi organizacjami ds. rozwoju w dziedzinach dotyczących krajów rozwijających się** ⁽²⁾.

2. Beneficjenci tych dotacji winni stosować zasady ustalone w niniejszym rozporządzeniu, kiedy prowadzenie akcji humanitarnej przy wykorzystaniu środków pomocowych **i dostarczenie pomocy bezpośrednio przez organizacje pozarządowe w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1658/98** wymaga udzielenia zamówienia publicznego.

Artykuł 10

Poszanowanie zasad podstawowych i wzmocnienie rynków lokalnych

1. **W celu przyspieszenia wykorzeniania ubóstwa za pomocą propagowania lokalnych możliwości rozwoju oraz działań rynkowych i nabywczych szczególną uwagę należy zwrócić na przetargi na poziomie lokalnym i regionalnym w krajach partnerskich.**

2. **Oferenci, którym udzielono zamówienia powinni przestrzegać międzynarodowych ustaleń z zakresu podstawowych standardów pracy, np. podstawowych standardów pracy Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), konwencji dotyczącej prawa zrzeszania się i rozwiązywania sporów zbiorowych, zniesienia pracy przymusowej, eliminacji dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu, a także eliminowania najgorszych form pracy dzieci.**

3. **Dostęp krajów rozwijających się do pomocy zagranicznej Wspólnoty powinien być umożliwiany poprzez każdą stosowną pomoc techniczną.**

⁽¹⁾ Dz.U. L 163 z 2.7.1996, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 213 z 30.7.1998, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003.

Czwartek 23 czerwiec 2005

Artykuł 11

Wykonanie rozporządzenia

Niniejsze rozporządzenie zmienia i reguluje odpowiednie części wszystkich istniejących instrumentów wspólnotowych wymienionych w załączniku I. Komisja będzie od czasu do czasu zmieniać załączniki II-IV do niniejszego rozporządzenia celem uwzględnienia jakichkolwiek zmian wprowadzonych w tekstach OECD.

Artykuł 12

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

W wymienionych niżej instrumentach Wspólnoty wprowadza się następujące zmiany:

CZĘŚĆ A. Instrumenty Wspólnoty o zakresie tematycznym

- (1) Rozporządzenie (WE) nr 1568/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie pomocy w zwalczaniu chorób związanych z ubóstwem (HIV/AIDS, gruźlicy i malarii) w krajach rozwijających się⁽¹⁾.
 - W artykule 5 ust. 3 dodaje się następujące zdanie: „Udział w procedurach zawierania umów za pośrednictwem organizacji międzynarodowych lub współfinansowanych przez państwo trzecie jest określony w rozporządzeniu (WE) nr .../2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... w sprawie dostępu do pomocy zagranicznej Wspólnoty”.
 - Artykuł 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „Uprawnienie do udziału w procedurach przetargowych na podstawie niniejszego rozporządzenia określają reguły obywatelstwa i pochodzenia, a także odstępstwa od tych reguł, zawarte w rozporządzeniu (WE) nr .../2005 [w sprawie dostępu do pomocy zagranicznej Wspólnoty]”.
 - Artykuł 8 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „Pochodzenie dostaw i materiałów zakupionych na podstawie niniejszego rozporządzenia określają reguły obywatelstwa i pochodzenia, a także odstępstwa od tych reguł, zawarte w rozporządzeniu (WE) nr .../2005 [w sprawie dostępu do pomocy zagranicznej Wspólnoty]5”.
- (2) Rozporządzenie (WE) nr 1567/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie pomocy w odniesieniu do polityk oraz działań i praw dotyczących zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego w krajach rozwijających się⁽²⁾.
 - W artykule 5 ust. 3 dodaje się następujące zdanie: „Udział w procedurach zawierania umów za pośrednictwem organizacji międzynarodowych lub współfinansowanych przez państwo trzecie jest określony w rozporządzeniu (WE) nr .../2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... w sprawie dostępu do pomocy zagranicznej Wspólnoty”.

⁽¹⁾ Dz.U. L 224 z 6.9.2003, str. 7.

⁽²⁾ Dz.U. L 224 z 6.9.2003, str. 1.